

رسالة محمد

𐎠	𐎡	𐎢	𐎣	𐎤	𐎥	𐎦	𐎧	𐎨
a	i	u	ka	ku	xa	ga	gu	ča
𐎩	𐎪	𐎫	𐎬	𐎭	𐎮	𐎯	𐎰	𐎱
ja	ji	da	di	du	ta	tu	θa	ča
𐎲	𐎳	𐎴	𐎵	𐎶	𐎷	𐎸	𐎹	𐎺
na	nu	pa	fa	ba	ma	mi	mu	ya
𐎻	𐎼	𐎽	𐎾	𐎿	𐏀	𐏁	𐏂	𐏃
ra	ru	la	va	vi	sa	ša	za	ha

درس ۲۴: دانش و هنر در ایران باستان

اهداف درس ۲۴

از دانش آموزان انتظار می رود پس از تدریس درس ۲۴:

- ۱- اهمیت زبان فارسی در دوره های مختلف تاریخی را توضیح دهند.
- ۲- زبان ایرانیان در دوره های هخامنشیان، اشکانیان، ساسانیان و امروز را بیان کنند.
- ۳- موضوع اصل ۱۵ قانون اساسی را شرح دهند.
- ۴- نوع خط ایرانیان در دوره های هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان را مشخص کرده و توضیح دهند.
- ۵- پیشرفت های ایرانیان باستان در زمینه معماری، علوم مختلف و پزشکی را شرح دهند.
- ۶- در مورد پیشرفت های شهر جندی شاپور در زمان ساسانیان توضیح دهند.
- ۷- رشته های مختلف هنری در ایران باستان را نام ببرند.
- ۸- ویژگی های معماری با توجه به مصالح و شرایط آب و هوایی را شرح دهند.
- ۹- بناهای معروف ایران باستان را نام ببرند.

زبان

از هنگام استقرار اقوام آریایی در سرزمین ایران، زبان فارسی زبان گفتاری و نوشتاری مردم این سرزمین بوده است و نویسندگان و شاعران زیادی به این زبان نوشته و سروده اند .

دوره اسلامی
به بعد
فارسی دَری

اشکانیان، ساسانیان
پارسی میانه
(پهلوی)

هخامنشیان
پارسی باستان

اصل ۱۵ قانون اساسی می گوید:

زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس در کنار زبان فارسی آزاد است.

خط

قبل از مهاجرت آریایی ها تمدن های باستانی ایران همچون **ایلام**، صاحب خط بوده اند.

هخامنشیان خط میخی را از اقوام بین النهرین اقتباس کردند

زبان پارسی

خط میخی

کتیبه های به جامانده از هخامنشیان در بیستون و تخت جمشید

در دوره اشکانیان و ساسانیان خط پهلوی رایج بود.

دعای داریوش کبیر در تخت جمشید

خداوند این کشور را از دشمن، از خشکالی، از دروغ محفوظ دارد

خط پهلوی دوره اشکانی و ساسانی

کتیبه اردشیر در نقش رستم

1' 𐭊𐭃𐭅𐭆𐭇𐭈𐭉𐭊𐭋𐭌𐭍𐭎𐭏𐭐𐭑𐭒𐭓𐭔𐭕
2' 𐭊𐭃𐭅𐭆𐭇𐭈𐭉𐭊𐭋𐭌𐭍𐭎𐭏𐭐𐭑𐭒𐭓𐭔𐭕
3' 𐭊𐭃𐭅𐭆𐭇𐭈𐭉𐭊𐭋𐭌𐭍𐭎𐭏𐭐𐭑𐭒𐭓𐭔𐭕

ترجمه کتیبه

(۱) این پیکر خدایگان مزدیسن اردشیر، (۲) شاهنشاه ایران، [کش] چهار، از ایزدان
(۳) پورخدایگان بابک شاه [است].

دانش

ساختن بناهای عظیم، سدها، پل ها، ابزارها، وسایل مختلف زندگی به دست ایرانیان

آشنایی با علوم همچون ریاضی، هندسه، زمین شناسی و ...

پیشرفت در علم نجوم و سنجش و تعیین زمان

نیاز به تقویم برای فعالیت های کشاورزی

اختراع تقویم خورشیدی، تقسیم سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه

پنج روز پایانی سال را جداگانه به حساب آوردند.

نام روزهای ماه در تقویم خورشیدی

معنی	نام روز		معنی	نام روز		معنی	نام روز	
رامش و شادمانی	رام	۲۱	مقدس	خورشید	۱۱	اهورامزدا	اورمزد	۱
مقدس	باد	۲۲	مقدس	ماه	۱۲	منش نیک	بهمن	۲
آفریدگار	دی به دین	۲۳	نام ستاره ای	تیر	۱۳	بهترین راستی	اردیبهشت	۳
وجدان	دین	۲۴	جهان هستی	گوش	۱۴	بهترین شهریاری	شهریور	۴
ثروت و نعمت	ارد	۲۵	آفریدگار	دی به مهر	۱۵	فروتنی	سپندارمذ	۵
راستی	اشتاد	۲۶	محبت	مهر	۱۶	تندرستی	خرداد	۶
مقدس	آسمان	۲۷	فرمانبرداری	سروش	۱۷	جاودانگی	امرداد	۷
زمین مقدس	زامیاد	۲۸	عدالت	رشن	۱۸	آفریدگار	دی به آذر	۸
کلام ایزدی	اسپند	۲۹	نیروی پیشرو	فروردین	۱۹	آتش	آذر	۹
روشنایی محض	انارام	۳۰	پیروزی	بهرام	۲۰	آب	آبان	۱۰

پیشرفت در علم پزشکی و شناخت خواص گیاهان دارویی

در کتاب اوستا از سه نوع پزشک جراح، پزشک معمولی و پزشک دعا نام برده شده است

تأسیس قدیمی ترین مدرسه پزشکی جهان توسط شاپور ساسانی

جندی شاپور

شیمی

موسیقی

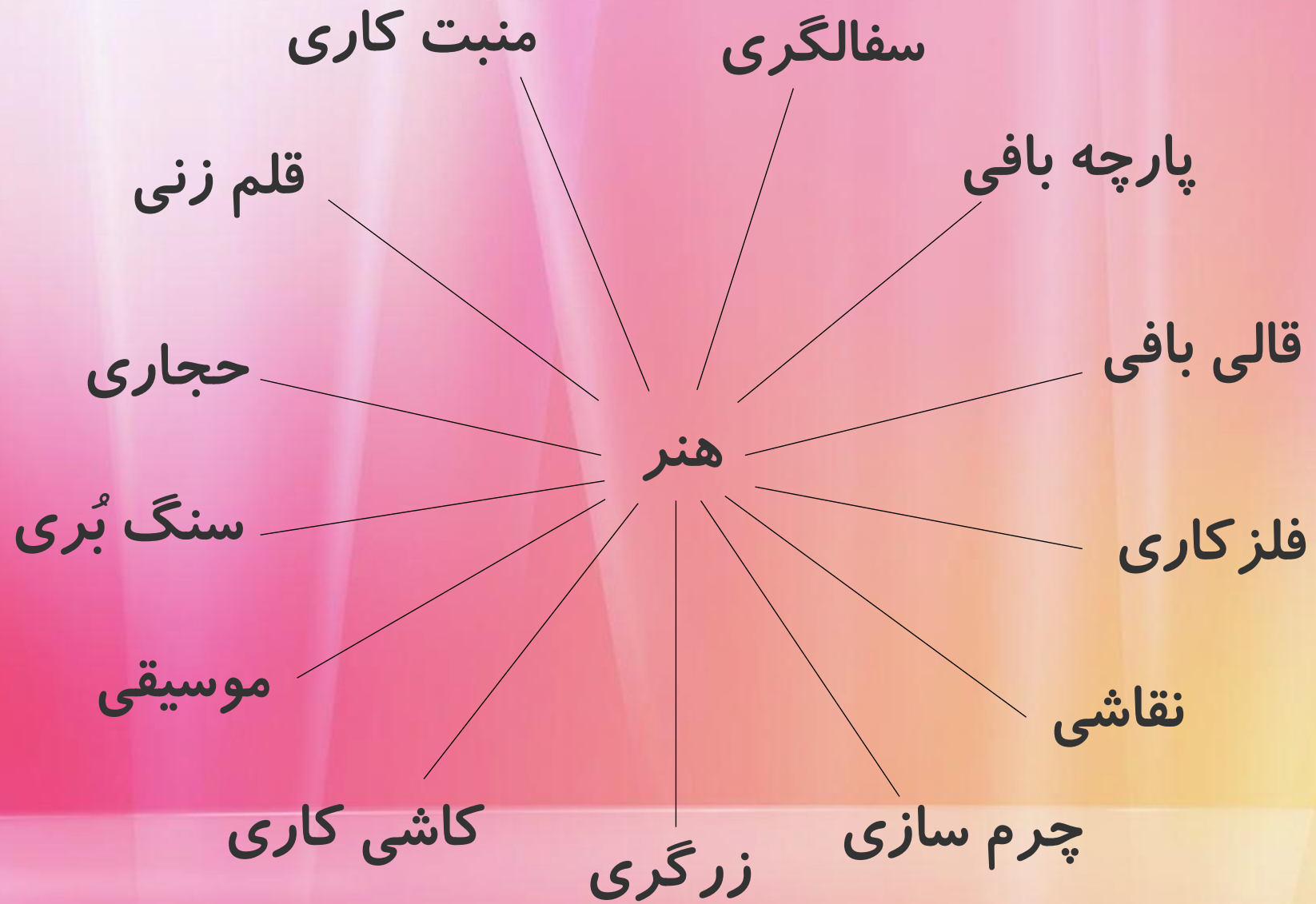
ریاضیات

نجوم

پزشکی

مدرسه جندی شاپور

بعضی از آثار هنری دوره هخامنشی

ریتون طلایی بز کوهی

ارابه طلایی

دسته گلدان بز طلایی

بعضی از آثار هنری دوره هخامنشی

بشقاب زرین

بازوبند طلائی بز و پرنده هما

کاسه زرین

بعضی از آثار هنری دوره اشکانی

چراغ روغن سوز سرامیکی

ریتون نقره ای

بعضی از آثار هنری دوره اشکانی

بعضی از آثار هنری دوره اشکانی

ریتون سفالی

ریتون سفالی - موزه رضا عباسی

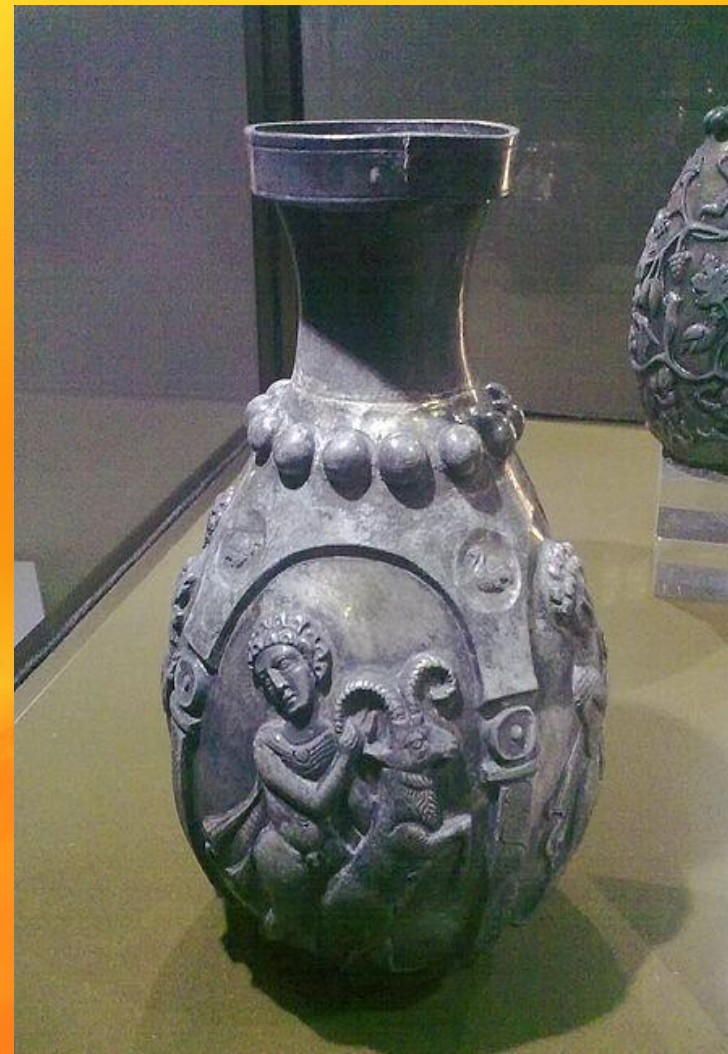

ظرفی از نقره و طلا

بعضی از آثار هنری دوره ساسانی

بشقاب نقره

تنگ نقره خدای مهر

بعضی از آثار هنری دوره ساسانی

گلدان نقره

شمشیر طلای اردشیر بابکان، موزه لندن

بعضی از آثار هنری دوره ساسانی

بشقاب نقره و طلاکوب

گلدان نقره و طلاکوب

معماری

ایرانیان با توجه به شرایط آب و هوایی و مصالحی که در دسترس آنها بود خانه های خود را از سنگ، چوب و خشت می ساختند.

تأسیس امپراتوری های بزرگ و ساختن شهرها ← ساختن بناهای بزرگ و باشکوه

آتشکده

آرامگاه

کاخ

برخی از این بناها مانند تخت جمشید از نظر معماری، وسعت و عظمت شهرت جهانی دارند.

تخت جمشید

هگمتانه

پاسارگاد

درب ورودی تخت سلیمان آذربایجان غربی

طاق بستان کرمانشاه

طاق کسری

پاکستان

Mirza